

Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківська державна академія дизайну і мистецтв

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради ХДАДМ
Протокол №28 від 28.04.2023 р.

ІНОЗЕМНА МОВА (українська)
для іноземних громадян

Програма фахового вступного випробування для прийому на навчання осіб,
які здобули освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень) магістра
(спеціаліста),
до вступного іспиту в аспірантуру з іноземної мови як нефахової дисципліни
для здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності
022 Дизайн (програма Дизайн)
023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
(програма Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація)

Денна форма навчання
Вечірня форма навчання

Затверджено
на засіданні кафедри педагогіки, української
та іноземної філології
протокол № 8 від 06 березня 2023 р.

зав.кафедри

Тетяна ЄРМАКОВА

Пояснювальна записка

Програма базується на вимогах і змісті Єдиної типової навчальної програми з української мови для студентів-іноземців основних факультетів нефілологічного профілю вищих навчальних закладів України III–IV рівнів акредитації / За редакцією О.Н. Тростинської, Н.І. Ушакової. Київ, 2008.

Вступний іспит до аспірантури з української мови як іноземної складається з трьох частин і містить завдання, націлені на перевірку рівня сформованості функціональної, мовної та мовленнєвої компетенцій.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТА

Типове завдання № 1. *Реферування тексту, пов'язаного із обраним фахом* (обсяг: 1800-2000 зн.). Прочитати текст. Розділити його на смислові частини. Написати 5-8 простих речень, передавши основну ідею тексту. Речення з тексту переписувати не можна.

Об'єкт контролю: уміння реферативно і оглядово-реферативно читати науковий текст; аналізувати і виділяти основну інформацію, уміння на основі прочитаного створювати власний текст. Тривалість роботи – до 40 хвилин.

Типове завдання № 2. *Писемне мовлення.* Лексико-граматичний тест, який складається із 20 завдань. Кожне завдання передбачає три-чотири відповіді, з яких потрібно обрати одну правильну. Під час виконання тесту не дозволяється користуватись будь-якими довідковими джерелами. Тривалість виконання – до 40 хвилин.

Типове завдання № 3. *Усне мовлення.* Підготувати усне монологічне висловлювання на запропоновану екзаменатором тему. Взяти участь у діалозі за темою.

Об'єкт контролю: навички монологічного висловлювання, уміння адекватно із дотриманням правил української літературної мови реагувати на репліки під час діалогу та аргументувати власну думку. Тривалість виступу – 10 хвилин.

Для обговорення пропонуються теми навчально-професійної та соціально-культурної проблематики, як-от:

1. Основні положення магістерської роботи і перспективи подальших наукових досліджень здобувача.
2. Глобальні проблеми людства і роль науки і мистецтва у їх вирішенні.
3. Мої наукові інтереси та ініціативи.
4. Видатні науковці / творчі особистості України і світу.
5. Україна очима іноземця.
6. Науковий етикет.
7. Тенденції сучасного дизайну / сучасного мистецтва.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Знання кожного вступника до аспірантури оцінюються як сума балів за три завдання. Вступник повинен продемонструвати упевнене володіння українською мовою у професійних і наукових цілях, зокрема вміння читати та реферувати наукові тексти, сприймати на слух різножанрові тексти та мати навички письмового відтворення основної інформації тексту, чітко і послідовно викладати свою думку відповідно до комунікативної ситуації, володіти орфографічними, орфоепічними, фонетичними, лексичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної української мови.

Розподіл балів:

Назва і номер завдання	Кількість оцінюваних завдань	Розподіл балів	Загальний бал
Типове завдання № 1. <i>Реферування тексту, пов'язаного із обраним фахом</i>	Вступник вільно читає і реферує науковий текст; аналізує і виділяє основну інформацію, уміє на основі прочитаного створювати власний текст.		28-30 балів
		Вступник демонструє дуже добрий рівень оглядово-реферативно читання	25-27 балів

	<p>наукового тексту; вмiє аналізувати i видiляти основну iнформацiю, на основi прочитаного створює власний текст, допустивши окреми несуттєви погрiшности.</p> <p>Вступник продемонстрував добрий рiвень оглядово-реферативного читання наукового тексту; вмiє аналізувати i видiляти основну iнформацiю, умiє на основi прочитаного створювати власний текст, допустивши окреми погрiшности.</p> <p>Вступник оглядово-реферативно читає науковий текст; аналізує i видiляє основну iнформацiю, умiє на основi прочитаного створювати власний текст за допомогою словника.</p> <p>Вступник оглядово-реферативно читає науковий текст; аналізує i видiляє основну iнформацiю, умiє на основi прочитаного створювати власний текст переважно за допомогою словника.</p> <p>Вступник не володiє вмiнням оглядово-реферативного читання наукового тексту; не вмiє аналізувати i видiляти основну iнформацiю, не володiє мовними i мовленнєвими умiннями i навичками, необхідними для створення власного тексту на основi прочитаного</p>	<p>21-24 балiв</p> <p>15-20 балiв</p> <p>10-14 балiв</p> <p>Менше 10 балiв</p>	
<p>Типове завдання № 2. <i>Писемне мовлення.</i></p>	<p>20 речень з однiєю правильною вiдповiддю</p>	<p>2 бали за кожену правильну вiдповiдь</p>	<p>40 балiв</p>

Типове завдання № 3. <i>Усне мовлення.</i>	Достатність обсягу для розкриття теми, відповідність змісту до теми, повне розкриття із демонстрацією високого лексичного запасу, різноманітність вжитих структур, моделей, наявність до 3-х помилок, які не впливають на розуміння висловлювання. Обсяг – мінімум 15 речень	30-25
	Достатність обсягу для розкриття теми, відповідність змісту до теми, повне розкриття із демонстрації достатнього лексичного запасу, різноманітність вжитих структур, наявність до 5-х помилок, які не впливають на розуміння висловлювання. Обсяг – мінімум 12 речень	24-20
	Посередній обсяг для розкриття теми, посередня відповідність змісту до теми, часткове розкриття змісту із демонстрацією посереднього лексичного запасу, різноманітність вжитих структур, наявність до 7 помилок, які частково впливають на розуміння висловлювання. Обсяг – мінімум 10 речень.	19-15
	Недостатність обсягу для розкриття теми, часткова відповідність змісту до теми, неповне розкриття із демонстрації невисокого лексичного запасу, відсутня різноманітність вжитих структур, моделей, наявність помилок, які суттєво впливають на розуміння висловлювання. Обсяг – 7 речень і менше.	15-10
	Вступник не може висловити власну думку, використовує речення та фрази, не пов'язані між собою. Текст позбавлений логіки та послідовності. Тему зовсім не розкрито. Використаний словниковий запас недостатній для формулювання зв'язного висловлювання, граматичні конструкції не відповідають	9-0

	необхідному для здобуття вищої освіти рівню. Вступник допустив 10 і більше мовленнєвих помилок, через що зрозуміти відповідь неможливо.	
Загальний бал:		100 балів

90–100 балів – А – «Відмінно»: вступник *вільно* спілкується українською мовою у межах вивченого матеріалу, передбаченого Єдиною типовою навчальною програмою з української мови для студентів-іноземців і робочими програмами ЗВО; виконує різні види робіт з оригінальною літературою за фахом відповідно до поставлених завдань, відмінно виконав письмовий тест.

82–89 балів – В – «Дуже добре»: вступник продемонстрував дуже добрий рівень володіння українською мовою для писемного і усного спілкування за фахом; уміння створювати наукові тексти різних жанрів відповідно до поставлених завдань, що полягають у розумінні змісту оригінального джерела; добре виконав письмовий тест, допустивши окремі несуттєві погрішності.

75–81 бали – С – «Добре»: вступник продемонстрував добрий рівень володіння українською мовою для писемного і усного спілкування за фахом; уміння створювати наукові тексти відповідно до поставлених завдань; добре виконав письмовий тест, допустивши окремі погрішності.

64–74 бали – D – «Задовільно»: вступник спілкується українською мовою на достатньому рівні, передбаченому робочими програмами ЗВО; читає та перекладає оригінальний текст за допомогою словника.

60–63 бали – E – «Задовільно»: вступник спілкується українською мовою на елементарному рівні, передбаченому робочими програмами ЗВО; читає та перекладає оригінальний текст переважно за допомогою словника.

Менше 60 балів – «Незадовільно»: вступник зовсім не володіє мовними і мовленнєвими уміннями і навичками, необхідними для здійснення майбутньої наукової діяльності.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Микитюк О.Р. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 440 с.
2. Українська мова для іноземців: навчальний посібник / Барчук О.Г., Волкова О.М., Ворона Н.О. та ін.; за ред. Т.О. Дегтярьової. Суми: Університетська книга, 2018. 400 с.

Словники

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К., Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005.
2. Дизайн і ергономіка: українсько-англійський термінологічний словник. Харків: ХДАДМ, 2021. 240 с. Літературна редакція: В. Борбунюк, М. Голтвеницька.
3. Словник з дизайну і ергономіки / В.О. Свірко, А.Т. Ашерев, О. В. Бойчук та ін. Київ: НТМТ, 2009. 131 с.
4. Словник української мови [Текст]: у 20 т. / НАН України, Укр. мов.-інформ. фонд. К.: Наукова думка, 2010. Т. 1–10.
5. Словник-довідник з культури української мови / Д. Гринчишин, А. Капелюшний, О. Сербенська, З. Терлак. К.: Знання, 2006. 364 с.
6. Український правопис [Електронний ресурс]. 2019. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>